

Aan: de staatssecretaris mevrouw S. van Veldhoven-Van der Meer

Betreft: Besluit tot vervroegde invoering Europese emissie-eisen voor kachels.

Datum: 28 mei 2019

Het "Besluit tot vervroegde invoering Europese emissie-eisen voor kachels" heeft tot doel de emissies van nieuwe houtkachels te beperken in vergelijking met oude kachels. Volgens de toelichting worden emissies van nieuwe en oude houtkachels verergerd door slecht stookgedrag, weersomstandigheden en verouderde kachels.

Op zich is het verplicht stellen van nieuwere kachels met potentieel lagere emissies niet verkeerd, maar met alleen deze geïsoleerde maatregel zal naar mijn mening het bedoelde effect niet worden bereikt. Ik heb dan ook een aantal vragen over de effectiviteit van het Besluit.

Vraag 1. Uit de literatuur is bekend dat slecht stookgedrag en/of het gebruik van verkeerde brandstof de emissies van kachels vele factoren (tot een factor 100) kan verhogen. *Is bekend wat het effect van nieuwe kachels is als er slecht wordt gestookt en/of verkeerde brandstof wordt gebruikt? Of anders geformuleerd: is de invloed van het stookgedrag en het gebruik van verkeerde brandstof niet vele malen groter dan het effect van een nieuwe kachel? En gaat een nieuwe kachel dus helemaal niet zorgen voor verlaging van emissies als er niet én goed wordt gestookt én goede brandstof wordt gebruikt door de eigenaar van de nieuwe kachel? Deze 2 factoren (stookgedrag en het gebruik van goede brandstof) zouden dus óók moeten worden aangepakt, evenals de installatie van de kachel en een goede afvoer van de rookgassen die niet alleen de eigenaar, maar ook de omwonenden beschermt. Deze totaal aanpak staat ook in de aanbevelingen van het Platform Houtrook en Gezondheid.*

Vraag 2. In de bij het Besluit behorende documenten wordt gesproken over voorlichting en het gebruik van een stookalert om de negatieve effecten van houtstook te verminderen. *Is er inzicht in het effect van voorlichting op veranderingen in het stookgedrag? In zijn algemeenheid is bekend dat voorlichting en verbetering van kennis en zelfs het zich bewust zijn van "slecht" gedrag niet direct leidt tot verbetering van dat gedrag. Denk aan roken, overgewicht en weinig bewegen. Hoe zou een stookalert kunnen gaan functioneren? De Stookwijzer geeft in ruwweg 15-20% van de keren Code Rood= niet stoken aan.*

Voorlichting is wel nodig en op een goede manier uitgevoerd zou het ook nog wel wat effect kunnen hebben, maar je moet er geen wonderen van verwachten. Die slechte stoker die nat en verontreinigd hout verstoekt ga je waarschijnlijk niet bereiken, laat staan dat je zijn gedrag verandert.

Vraag 3. Er zijn op dit moment ca. 1 miljoen kachels in Nederland, waarvan volgens de NHK ca. 790.000 in gebruik zijn. Per jaar worden ca. 30.000 nieuwe kachels verkocht die voldoen aan de nieuwe eisen. Dat betekent dat er pas na 10 jaar ongeveer 1/3 deel is vervangen en dat het zo'n 30 jaar duurt voordat in het gunstigste geval alle (in gebruik zijnde) kachels zijn vervangen. Het volledige effect van alleen de invoering van nieuwe kachels zal al niet groot

zijn, maar het duurt dus zo'n 30 jaar voordat het totale effect is bereikt. *Bent u het eens met deze schatting? Zijn er maatregelen overwogen om deze termijn te verkorten?* De afweging in het "Integraal afwegingskader" om geen verdergaande emissie-eisen aan oude kachels en open haarden te stellen heeft naar mijn mening te veel gewicht toegekend aan de kachelbezitters en te weinig aan alle burgers die stankoverlast en gezondheidsschade ondervinden en dat zijn er meer dan de kachelbezitters. Volgens het RIVM-rapport 2018-0084 ondervinden ca. 2 miljoen Nederlanders hinder of ernstige hinder door de open haard of kachel van de burens. Daarbij is er ook nog overlast door negatieve gezondheidseffecten, die deels dezelfde mensen zullen ondervinden.

Vraag 4. In de documenten wordt gesteld dat het besluit zal zorgen voor vermindering van uitstoot van fijn stof en een positief effect op de lokale luchtkwaliteit. *Is er een inschatting gemaakt van het effect van deze versnelde invoering van het "Besluit Europese emissie-eisen voor kachels" op het verminderen van de overlast door stank of van gezondheidsschade op korte en op lange termijn? Of moeten we als burger het nemen van deze maatregel zien als een vorm van windowdressing?*

Tenslotte wil ik opmerken dat een substantiële vermindering van de emissies van houtstook en daarmee van de ongewenste effecten, alleen bereikt kan worden door houtstook te ontmoedigen en/of (deels) te verbieden en bij het uitblijven van een totaal stookverbod door het voorstel van het Platform Houtrook en Gezondheid in zijn totaal en in samenhang over te nemen en uit te voeren.